

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Наследяване](#) > [Наследяване](#) > [Spain](#)

Наследяване

Испания

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Този информационен документ е подготвен със съдействието на [Съвета на нотариатите от ЕС \(CNUE\)](#).

1 Как се изготвя разпореждането с имущество в случай на смърт (завещание, съвместно завещание, договор за наследство)?

Що се отнася до наследственото право, в Испания се прилагат седем различни правни режима.

Всяка от автономните области Арагон, Каталония, Балеарските острови, Навара, Еускади и Галисия има свое собствено законодателство в областта на наследяването. В други части на Испания се прилагат установените с Гражданския кодекс правила.

Видът на приложимото наследствено право се определя от последното местопребиваване на починалия. По отношение на испанските граждани критерият за регионално гражданство се прилага в съответствие с определените в Гражданския кодекс правила за гражданството.

Според общото гражданско право завещанието дава право на наследяване, като се прилага и общото правило, че не се допускат договори за наследство или съвместни завещания. Завещанието може да бъде в една от посочените по-долу форми:

- явно заявено (отворено) завещание, т.е. завещание, съставено пред нотариус, който го изготвя и го добавя към нотариалната си книга Това е обичайният начин на съставяне на завещание;
- затворено завещание, т.е. завещание, съставено пред нотариус, без той да е запознат с неговото съдържание. Тази форма вече не се използва;
- саморъчно завещание, т.е. завещание, което се изготвя ръкописно от завещателя, който полага своя подпис и датата. Тази форма не се използва често.

Справка с общото гражданско право на Испания можете да направите на [уебсайта](#) на Държавен вестник (*Boletín Oficial del Estado*). Превод на този текст на [английски език](#) можете да намерите на адрес:

Местните или специалните закони установяват собствени правила за завещателните разпореждания, попадащи в териториалния им обхват, като на всяка от тези територии се признават различни и специфични категории. Съвместните завещания и договорите за неоткрито наследство се приемат от някои от тях.

Текстовете на всички специални разпоредби на местното или специалното законодателство можете да намерите на [следната връзка](#).

2 Следва ли разпореждането да бъде вписано по някакъв начин и ако да, по какъв?

Съставените пред нотариус завещания трябва да бъдат вписани от нотариуса в Общия регистър на завещанията (*Registro General de Actos de Última Voluntad*), който се води от Министерството на правосъдието. В случай че има завещание, в споменатия регистър ще бъдат посочени: датата на последното завещание, всички предходни завещания и официалната нотариална книга, в която е вписано посоченото завещание. Професионалните сдружения на нотариусите (*Colegios Notariales*) могат да предоставят актуална информация за даден нотариус или архив, където може да се намира дадено завещание, ако съответният заверяващ нотариус е преустановил своята практика ([Връзка към нотариусите в Европа](#)).

Регистърът на завещанията не е публичен и е достъпен само за лица, които доказват, че имат законен интерес към наследството след смъртта на завещателя. Той е достъпен и за самия завещател приживе, или за негов специален представител, или — в случай на недееспособност на завещателя — по силата на съдебно решение.

3 Съществуват ли ограничения на свободата за разпореждане с имущество в случай на смърт (напр. запазена част)?

Според испанското общо право определена част от наследственото имущество, или по-скоро включените в него активи, се запазва за някои роднини под формата на „запазена част“ след включването на стойността на доброволните разпореждания, изготвени от завещателя, включително *inter vivos* (между живи), и след приспадането на задълженията. Според Гражданския кодекс „запазена част е частта от наследственото имущество, която завещателят не може да разпределя, тъй като тази част е запазена по закон за някои наследници, наречани „наследници с право на запазена част“.

Наследници с право на запазена част са:

- децата и низходящите по отношение на своите родители и възходящи;
- при отсъствие на посочените по-горе — родителите и възходящите по отношение на своите деца и низходящи;
- вдовецът или вдовицата — по предвидения в закона начин.

Запазената част на децата и низходящите е две трети от наследственото имущество на техните родители. Последните обаче могат да разпределят една от тези две трети, формиращи запазената част, за да увеличат наследството на своите деца или низходящи. Останалата една трета може да се разпределя свободно. Тя се характеризира с това, че предоставя право върху цялото наследствено имущество, тъй като по принцип е *pars bonorum*, с някои изключения.

Запазената част на възходящите представлява половината от наследственото имущество, освен когато съпругът също има запазена част, в който случай тя е в размер на една трета.

Когато няма възходящи и низходящи и съпрузите не са законно разделени, запазената част на всеки от тях се изразява в плодopolзване на две трети от наследственото имущество. Ако обаче има низходящи, запазената част представлява плодopolзване на една от двете трети, които са предназначени за низходящите. Ако има само възходящи, тази част представлява плодopolзване на половината, която може да се изплати на наследниците в брой.

Съответното законодателство относно гражданското право съдържа специфични разпоредби за това кой има законно право да наследява, като всеки от нормативните актове трябва да се прилага за установяване на фактите във всеки конкретен случай, администриран във всяка от тези територии.

4 В отсъствието на разпореждане с имущество в случай на смърт кой

и в каква степен наследява?

Отново следва да се има предвид, че в Испания се прилагат седем различни правни режима в областта на наследственото право. Според общото гражданско право, когато няма наследници по завещание, наследственото имущество се разпределя по закон в следния ред на приоритет: 1. низходящи; 2. възходящи (като и в двата случая съпругът има право на плодopolзване върху една трета или съответно върху половината от наследственото имущество); 3. съпрузи, при които няма законна раздяла; 4. роднините до четвърти ред (първи братовчеди); 5. държавата.

Гражданското право на всяка от областите Арагон, Каталония, Балеарските острови, Навара, Еускади и Галисия съдържа специфични разпоредби по този въпрос. Освен възможността за наследяване от роднини, според местните закони се признава възможността за наследяване от автономната област по местопребиваване на завещателя и дори от конкретна институция, под форма и при условия, установени в нормите, които уреждат този въпрос.

5 Какъв вид органи са компетентни:

5.1 по въпросите на наследяването?

При липсата на разпореждане с имущество в случай на смърт нотариусът е компетентен да определи страните, които имат право да наследят наследственото имущество по закон (декларация за наследници).

Ако някоя от заинтересованите страни оспори статута на наследниците, активите, включени в наследственото имущество, или подялбата на наследството, спорът се решава от съдилищата в съответното съдебно производство.

5.2 да получат изявление за отказ или приемане на наследство?

По правило декларацията за приемане или отказ на наследството се съставя пред нотариус. Макар да е възможно изричното приемане да се посочи и в частен документ, когато става въпрос за възлагане на имущество или за доказателствени цели, се изисква публичен нотариален документ. Това не засяга евентуалното участие на испански консулски или дипломатически служител, упълномощен да изпълнява нотариални функции.

Приемането може да се даде и мълчаливо (чрез актове или инструменти, които задължително предполагат воля за приемане или могат да се извършват/използват само от лица, имащи качеството на наследник).

Всяко лице, което може да установи, че има интерес наследникът да приеме или да откаже наследството, може да даде указания на нотариуса да уведоми наследника, че разполага с 30 календарни дни да приеме или да откаже наследството.

Ако наследник откаже наследство в ущърб на своите кредитори, последните могат да подадат молба до съда да им разреши да приемат наследството от името на наследника, за да бъдат погасени задълженията му към тях.

Не се допуска частично или условно приемане. Наследникът обаче може да приеме наследството, без да приеме завещателно разпореждане, или обратно.

5.3 да получат изявление за отказ или приемане на завет?

Същият орган, който отговаря за наследството, както е посочено в предишната точка.

Като изключение от забраната за частично приемане, ако има множество безвъзмездни завети (или ако всички завети са възмездни), заветникът може да ги приеме или откаже поотделно. Заветникът обаче няма право да откаже задълженията и да приеме активите.

5.4 да получат изявление за отказ или приемане на запазена част?

Сама по себе си запазената част не може да се отказва или приема; тя по-скоро се получава чрез завет или процедура за удостоверяване на завещание, освен при съдебно производство за определяне на плащането на сума или възлагане на наследствено имущество.

В Гражданския кодекс се допуска заветникът да откаже наследството и да приеме увеличаването на наследството (което представлява една от двете трети от запазената част на низходящите).

6 Кратко описание на процедурата за уреждане на наследството по националното право, включително на процедурата за ликвидирание на наследствената маса и делба на наследственото имущество (включително информация дали производството по наследяване се образува служебно от съда или друг компетентен орган)?

В случай че има завещание и завещателят е определил изпълнител, последният е оправомощен да плати разходите за погребение и всички завети, да поддържа имуществото в добро състояние, да защитава валидността на завещанието и да гарантира изпълнението му.

Ако е назначено лице, отговарящо за делбата (*contador-partidor*), това лице ще отговаря за делбата на наследството. Лицето, отговарящо за делбата, може да бъде определено от завещателя, от наследниците по взаимно съгласие, от съдебния секретар (*letrado de la Administración de Justicia*) или от нотариуса въз основа на указания от наследниците и заветниците, представляващи 50 % от наследственото имущество.

При липсата на лице, отговарящо за делбата, или в случай на делба от завещател, наследниците могат да поделят наследственото имущество помежду си, както сметнат за уместно.

На практика и в двата случая делбата на наследството и присъждането на имуществото се извършват пред нотариус за доказателствени цели и за вписване на правата.

Когато не е назначено лице, отговарящо за делбата, и наследникът изисква да се назначи такова, делбата може да бъде извършена от съдилищата. Съдилищата назначават вещо лице, което да оцени имуществото, и лице, отговарящо за делбата, което да подели наследството. Също така, ако бъде поискано, предварително може да бъде уговорено назначаването на управител и извършването на опис на имуществото от съдилищата. Делбите, извършени от лицето, отговарящо за делбата (с всякакви изменения, които съдията може да направи, ако един от наследниците ги оспори), се вписват в нотариалните книги.

7 При какви условия и в кой момент дадено лице придобива качеството на наследник или заветник?

Лицата, които по закон или въз основа на разпореждане с имущество в случай на смърт (*mortis causa*) получават право на наследство или завет, придобиват качеството на наследници или заветници след приемане на наследството или завета (вж. раздел 5.2). Последниците от приемането се прилагат с обратна сила от момента на смъртта на завещателя.

8 Наследниците носят ли отговорност за задълженията на починалия и ако да, при какви условия?

Ако приеме наследството направо или без опис, наследникът поема отговорността за всички свързани с наследството пасиви, като ще отговаря за тях не само с наследеното, но и със собственото си имущество.

Ако приеме наследството по опис, наследникът е задължен да заплати дълговете и другите свързани с

наследството пасиви само до размера на наследственото имущество.

9 Какви документи и/или информация се изискват обикновено за целите на вписването на недвижимо имущество?

Придобиването на качество на наследник или заветник като цяло не води до вписване в имотния регистър (*Registro de la Propiedad*) на правото върху конкретно недвижимо имущество, тъй като това качество не присъжда вещно право върху конкретното имущество. То може да доведе най-много до временно вписване. Наследниците имат пропорционално право върху цялото наследствено имущество. Заветниците имат лично право да изискват от наследниците да прехвърлят завещаното им имущество. За ефективното прехвърляне на права се изисква наследството или заветът да бъдат приети и имуществото да бъде поделено на реални дялове. Отказ от делба и подялба на наследственото имущество е възможен само в определени случаи (например, когато има само един наследник, само една вещь или заветник, оправомощен да приеме еднолично собствеността).

За вписване на недвижимо имущество се изисква или публичен акт за приемане на наследството и за възлагане на имота като дял от наследството (изготвен пред нотариус), или съдебно решение. Този акт трябва да включва или да бъде придружен от допълнителни документи, като документ за правото на наследяване (завещание, декларация на наследниците, споразумение, когато това е разрешено), пълния смъртен акт и удостоверението, издадено от Централния регистър на завещанията. Изисква се и да се платят данъците във връзка с прехвърлянето на наследственото имущество.

9.1 Назначаването на управител на наследственото имущество задължително ли е или е задължително при поискване? Ако е задължително или е задължително при поискване, какви стъпки следва да бъдат предприети?

Според испанското право не се изисква назначаване на управител (*administrador*); при определени обстоятелства обаче такова назначаване може да бъде договорено в процеса на делба на наследството.

9.2 Кой има право да изпълни разпореждането с имущество в случай на смърт и/или да управлява наследството?

Ако в завещанието е посочен изпълнител (*albacea*) (според общото право), той управлява наследственото имущество (вж. точка 6).

В завещанието завещателят може да посочи също така лице, което да отговаря за делбата на наследственото имущество, което ще оцени имуществото и ще раздели активите.

По принцип могат да бъдат назначени лица, които да изпълняват три вида функции — изпълнител, лице, отговарящо за делбата, както и управител, като всички те имат административни правомощия, които могат да бъдат променени от завещателя или от съдията, а в някои случаи — от самите наследници.

9.3 С какви правомощия разполага управителят на наследството?

Основните задължения на управителя на наследственото имущество включват:

- представителство на наследственото имущество;
- периодично отчитане;
- опазване на наследственото имущество и всякакви други действия по управление, каквито могат да бъдат счестени за необходими.

10 По силата на националното право какви документи обикновено се издават в хода или в края на производството по наследяване, с които се доказват статутът и правата на бенефициерите? Те имат ли

специална доказателствена сила?

Декларацията за наследници *ab intestat* е нотариален инструмент, който доказва статута на законните наследници и съответния им дял.

Публичният акт за приемане и делба (и прехвърляне на завети, когато е приложимо), съставен пред нотариус и по споразумение между заинтересованите страни, възлага собствеността върху конкретно наследствено имущество.

Ако производството по наследяване се провежда пред съд, постановеното решение за одобряване на делбата (и разрешаване, когато е приложимо, на всички спорове) ще представлява достатъчно основание и трябва да се оформи официално от нотариус, в съответствие с изискванията на закона.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

■ Последна актуализация: 26/12/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.